

Behov for nyt personale på FOAs områder frem til 2019

FOA har beregnet, hvor meget nyt personale, kommuner og regioner har brug for at hente ind på FOAs fagområder de næste ti år, hvis den nuværende service per borger skal fortsætte.

Vi har kigget på alderssammensætningen for det personale, der i dag arbejder inden for FOAs store faggrupper f.eks. social- og sundhedspersonalet, husassistenter, pædagogmedhjælpere, teknisk servicemedarbejdere osv.

Desuden har vi set på den efterspørgsel efter kommunal og regional service, der kommer som følge af befolkningsudviklingen.

Det vil sige, at vi sammenholder to faktorer:

1. Antallet af medarbejdere, der går af de næste ti år og som skal erstattes af nyt personale.
2. Ændringer i behovet for personale som følge af befolkningens aldersudvikling om ti år – f.eks. flere ældre medfører større efterspørgsel efter ældrepleje.

Det giver samlet set et beregnet behov for nyt personale til områderne.

Kommunerne og regioner – behov for at tiltrække 42 procent på FOAs områder

En tredjedel af medarbejderne på FOAs områder er 50 år og derover. Vi forventer herudfra, at 30 procent af medarbejderne på FOAs områder vil gå af de næste ti års tid på grund af alder.¹

Derudover vil der på FOAs områder være behov for 12 procent flere medarbejdere som følge af ændringer i befolkningen de næste ti år.

Alt i alt er der på FOAs store fagområder brug for at tiltrække nyt personale de næste ti år svarende til 42 procent af den nuværende medarbejderstab. Se tabel 1.

Social- og sundhedspersonale – behov for at tiltrække 55 procent

I kommunerne bliver der især behov for flere medarbejdere til at tage sig af den voksende gruppe af ældre.

31 procent af social- og sundhedspersonalet vil være gået af pga. alder om ti år.

I kommuner og regioner vil der være brug for en fjerdedel (24 procent) mere personale som følge af flere ældre vil medføre behov for mere pleje.

Alt i alt betyder det et behov for at tiltrække det, der svarer til 55 procent af det nuværende social- og sundhedspersonale i kommuner og regioner om ti år. Se tabel 1.

¹ Beregnet tilbagetrækningsalder sættes i gennemsnit til 61 år.

Forskelle mellem landsdele

Social- og sundhedspersonalet

FOA har udarbejdet fremskrivninger for hver enkelt kommune og region i 2019. Vi har set på alderssammensætningen på de store faggrupper i kommunerne og set på befolkningsudviklingen i hver enkelt kommune og region (Danmarks Statistiks prognoser). På den baggrund har vi beregnet det fremtidige behov for nyt personale i hver enkelt kommune på de respektive fagområder.

Eksempelvis viser vores beregninger, at der om ti år i Rebild Kommune bliver behov for at tiltrække det, der svarer til 62 procent af det nuværende social- og sundhedspersonale. I Køge Kommune er det samme tal 79 procent og i Ishøj Kommune 98 procent.

På trods af de høje tal fra Ishøj er det i Hovedstadsregionen at kommuner og regioner samlet skal tiltrække færrest social- og sundhedsarbejdere, 46 procent, imens Sjælland og Midtjylland eksempelvis er oppe på 64 procent. Dette skyldes i høj grad, at kommunerne i Hovedstadsregionen ikke oplever samme stigninger i antallet af ældre, som i resten af landet, og at behovet for flere ansatte SOSU'er stiger med 17 procent, mod 31 procent for kommunerne i Midtjyllands og Sjællands region.

Teknik- og service

Inden for teknik og service er der også store forskelle mellem kommunerne. I Holstebro Kommune er der brug for 55 procent nye medarbejdere om ti år, i Frederiksberg 36 procent imens der i Kolding er der brug for 64 procent om ti år.

Dagplejere

I Assens Kommune og Jammerbugt kommune vil der om ti år være behov for at tiltrække 36 procent nye dagplejere i forhold til antallet i dag og 19 procent i Skive kommune.

Tallene for hver enkelt kommune og hver enkelt faggruppe kan findes i baggrundsarket til dette papir.

”Top-10” over de kommuner med størst behov og mindst behov for social- og sundhedspersonalet

I tabel 2 kan man se en top 10 over de kommuner, hvor der vil være størst behov for at tiltrække nyt social- og sundhedspersonale de næste ti år. I alt 14 kommuner har ifølge vores beregninger behov for at hente nyt personale, der svarer til 75 procent eller mere af det nuværende social- og sundhedspersonale, hvis servicen per ældre skal opretholdes.

I top ligger Egedal Kommune, som faktisk skal hente mere end det personale, kommunen har nu. Generelt er det kommuner i Københavns lidt ”fjernere” omegn, som kommer til at opleve det største behov for nyt personale, mens det mindste behov er i København, Frederiksberg og de ”nære” omegnskommuner. Da disse ”nære” kommuner er betydeligt tættere befolket, ender kommunerne i Region Hovedstaden samlet med at være dem der skal tiltrække mindst ny arbejdskraft frem til 2019.

I resten af landet er billedet mere jævnt med et behov for nyt personale på mellem 55-75 procent.

87 procent af behovet for ny sosu-arbejdskraft uddannes frem til 2019

Når vi kigger på den uddannelse, kommunerne og regionerne foretager på SOSU og PAU-områderne, for at skaffe den arbejdskraft, der skal tilfredsstille disse behov, er der både mangler og store regionale forskelle.

På landsplan uddannes 87 procent af behovet for ny arbejdskraft frem til 2019.

Dette dækker over store regionale forskelle, hvor Hovedstadsregionen er det eneste område hvor kommunerne og regionen uddanner nok til at dække behovet. Samtidig er Nordjylland dog nede på 62 procent, og heller ikke i de andre regioner kan det nuværende uddannelsesniveau vedligeholde behovet for arbejdskraft på SOSU-området.

Den pædagogiske assistentuddannelse (PAU) vil heller ikke helt kunne uddanne den arbejdskraft, der skal erstatte det personale, der går af pga. alder. Dertil kommer, at en meget stor del af arbejdskraften, som PAU dækker, er uden en relevant uddannelse. I 2019 vil der derfor fortsat være en stor andel af arbejdskraften, som vil stå uden uddannelse, hvis det nuværende uddannelsesniveau fortsætter.

Tabeller

Tabel 1. FOAs faggrupper – behov for at tiltrække nyt personale i 2019

	Total (2009 udbud)	Alders relateret afgang	% af udbud	Efter- spørgsels- udvikling	% af udbud	Mangel på udbud i 2019	Mangel i % af 2009 udbud
Dagplejere	18.278	5.858	32 %	-806	-4 %	5.052	28 %
Husassistenter	9.389	3.925	42 %	295	3 %	4.220	45 %
Ikke faglærte lønarb. Ved rengøring m.v.	6.561	2.099	32 %	206	3 %	2.305	35 %
Service medarbejd./- assistenter v. sygehuse	2.197	724	33 %	202	9 %	926	42 %
Ledere/mellemledere v. komm. ældreomsorg	1.441	596	41 %	409	28 %	1.004	70 %
Omsorgs- og pæd.medhj. samt pæd. ass.	16.493	3.449	21 %	519	3 %	3.968	24 %
Pæd. pers. Og husholdn.led. døgninst.	5.170	1.679	32 %	-228	-4 %	1.451	28 %
Pædagogisk personale i dagplejeordninger	878	414	47 %	-39	-4 %	375	43 %
Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter	39.071	6.325	16 %	-1.723	-4 %	4.603	12 %
Social- og sundhedspersonale	122.573	38.183	31 %	29.004	24 %	67.187	55 %
- Ikke-uddannet social- og sundhedspersonale	11.920	2.868	24 %	2.980	25 %	5.848	49 %
Sygehusportører	2.776	1.035	37 %	255	9 %	1.290	46 %
Ledende værkst.pers. mv., klientværkst.	1.690	893	53 %	53	3 %	946	56 %
Teknisk service	12.057	5.505	46 %	379	3 %	5.884	49 %
Total	238.574	70.685	30 %	28.528	12 %	99.212	42 %

Tabel 2. Top 10 over kommuner, som vil have det relativt største behov for nyt Social- og Sundhedspersonale i 2019. I pct. af antal nuværende ansatte.

	Kommune	Social- og Sundhedspersonale
1	Egedal	101 %
2	Ishøj	98 %
3	Solrød	95 %
4	Fanø	89 %
5	Greve	89 %
6	Albertslund	83 %
7	Skanderborg	83 %
8	Frederikssund	82 %
9	Halsnæs	80 %
10	Lejre	80 %

Tabel 3. Top 10 over kommuner, som vil have det relativt mindste behov for nyt Social- og Sundhedspersonale i 2019. I pct. af antal nuværende ansatte.

	Kommune	Social- og Sundhedspersonale
1	Lyngby-Taarbæk	21 %
2	København	27 %
3	Frederiksberg	29 %
4	Gladsaxe	34 %
5	Tårnby	34 %
6	Gentofte	35 %
7	Rødovre	35 %
8	Hvidovre	40 %
9	Glostrup	47 %
10	Odense	49 %

Tabel 4. Regionerne sammenlignet mht. pædagogmedhjælpere og assistenter

	Total (2009 udbud)	Aldersrelateret afgang	i % af 2009 udbud	Efterspørgselsudvikling	i % af 2009 udbud	Mangel på udbud i 2019	Mangel i % af 2009 udbud
Midtjylland	9563	1376	14 %	-93	-1 %	1283	13 %
Nordjylland	2784	673	24 %	-153	-6 %	519	19%
Syddanmark	6525	1334	20 %	-375	-6 %	959	15%
Sjælland	5874	1205	21 %	-227	-4 %	977	17%
Hovedstaden	14241	1684	12 %	-852	-6 %	832	6%
Total	39071	6325	16%	-1723	-4%	4603	12 %

Tabel 5. Regionerne sammenlignet mht. Daglejere

	Total (2009 udbud)	Aldersrelateret afgang	i % af 2009 udbud	Efterspørgselsudvikling	i % af 2009 udbud	Mangel på udbud i 2019	Mangel i % af 2009 udbud
Midtjylland	5328	1738	33 %	-41	-1 %	1698	32%
Nordjylland	2818	975	35 %	-152	-5 %	823	29%
Syddanmark	5256	1643	31 %	-303	-6 %	1340	25%
Sjælland	2799	917	33 %	-100	-4 %	817	29%
Hovedstaden	2117	674	32 %	-130	-6 %	545	26%
Total	18278	5858	32%	-806	-4%	5052	28 %

Tabel 6. Regionerne sammenlignet mht. Teknisk Service

	Total (2009 udbud)	Aldersrelateret afgang	i % af 2009 udbud	Efterspørgselsudvikling	i % af 2009 udbud	Mangel på udbud i 2019	Mangel i % af 2009 udbud
Midtjylland	2437	1246	51 %	130	5 %	1376	56%
Nordjylland	1408	635	45 %	3	0 %	637	45%
Syddanmark	2758	1341	49 %	62	2 %	1403	51%
Sjælland	2055	976	48 %	100	5 %	1076	52%
Hovedstaden	3945	1517	38 %	54	1 %	1571	40%
Total	12057	5505	46%	379	3%	5884	49%

Tabel 7. Regionerne sammenlignet mht. Social- og sundhedspersonale

	Total (2009 udbud)	Aldersrelateret afgang	i % af 2009 udbud	Efterspørgselsudvikling	i % af 2009 udbud	Mangel på udbud i 2019	Mangel i % af 2009 udbud
Midtjylland	24162	7361	30 %	8059	33 %	15420	64%
Nordjylland	15132	5151	34 %	3640	24 %	8791	58%
Syddanmark	28765	8894	31 %	7970	28 %	16864	59%
Sjælland	18025	5921	33 %	5668	31 %	11589	64%
Hovedstaden	36295	10403	29 %	6258	17 %	16661	46%
Total	122573	38183	31%	29004	24%	67187	55 %

Tabel 8. Uddannelse af SOSU'er i kommuner og regioner inden for hver region.

	Antal årligt uddannede SOSU-hjælpere	Antal årligt uddannede SOSU-assistentter	Nye uddannede SOSU'er i 2019	Procent andel af mangel på udbud i 2019
Midtjylland	1245	407	12454	81 %
Nordjylland	545	193	5446	62 %
Syddanmark	1371	434	13709	81 %
Sjælland	897	475	8972	77 %
Hovedstaden	1776	1311	17761	107 %
Total	5834	2820	58342	87 %

I "Nye uddannede SOSU'er i 2019" indgår ikke assistenterne da disse i reglen allerede har en SOSU-hjælper uddannelse. Der er indregnet et frafald på 27% fra det oprindelige optag, som følge af undervisningsministeriets tal for 2008.

Tabel 9. Uddannelse af PAU'er i kommuner og regioner inden for hver region.

	Antal årligt uddannede PAU	Nye uddannede PAU'er i 2019
Midtjylland	289	2888
Nordjylland	116	1160
Syddanmark	246	2464
Sjælland	215	2152
Hovedstaden	381	3808
Total	1247	12472

Der er indregnet et frafald på 20 % fra det oprindelige optag, som følge af undervisningsministeriets tal for 2008. PAU dækker især områderne for pædagogmedhjælpere, dagplejere og omsorgs- og pædagogmedhjælpere. Der er i øjeblikket en meget lille andel med uddannelse her.

Tabel 10. Totale tal for kommuner og regioner

	Total (2009 udbud)	Aldersrelateret afgang	Efterspørgselsudvikling	Mangel på udbud i 2019	Mangel i % af 2009 udbud
Midtjylland	68291	19173	9076	28249	41 %
Nordjylland	31515	10113	3063	13176	42 %
Syddanmark	63826	19003	7453	26456	41 %
Sjælland	43880	17519	5026	17585	44 %
Hovedstaden	89850	23037	4897	27933	31 %

Tabel 10 har ikke samme sum som tabel 1, hvilket skyldes, at tabel 10 indeholder pædagogisk personale, hvilket tabel 1 ikke gør.